

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 14.7.2021
COM(2021) 571 final

2021/0202 (COD)
SENSITIVE*
UNTIL ADOPTION

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS BESLUT

om ändring av beslut (EU) 2015/1814 vad gäller det antal utsläppsrätter som ska placeras i reserven för marknadsstabilitet inom unionens utsläppshandelssystem för växthusgaser fram till 2030

{SWD(2021) 552 final}

*

Distribution only on a 'Need to know' basis - Do not read or carry openly in public places. Must be stored securely and encrypted in storage and transmission. Destroy copies by shredding or secure deletion. Full handling instructions <https://europa.eu/db43PX>

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

I **meddelandet om den europeiska gröna given**¹ lanserades en ny tillväxtstrategi för EU som syftar till att ställa om EU till ett rättvist och välmående samhälle med en modern, resurseffektiv och konkurrenskraftig ekonomi. I meddelandet bekräftas kommissionens ambition att höja sina klimatmål och göra Europa till den första klimatneutrala kontinenten senast 2050. Det syftar dessutom till att skydda medborgarnas hälsa och välbefinnande mot miljörelaterade risker och konsekvenser. Nödvändigheten och värdet av den europeiska gröna given har stärkts ytterligare mot bakgrund av covid-19-pandemins mycket allvarliga effekter på EU-medborgarnas hälsa, levnads- och arbetsvillkor och välbefinnande.

Att ta itu med klimatförändringarna är en akut utmaning. I enlighet med de vetenskapliga rönen i den särskilda rapporten från den mellanstatliga panelen för klimatförändringar (IPCC) måste globala nettonollsläpp av koldioxid uppnås omkring 2050, och neutralitet för alla andra växthusgaser måste uppnås så snart som möjligt senare under århundradet. Denna akuta utmaning kräver att EU intensifierar sina åtgärder och visar globalt ledarskap genom att bli klimatneutralt senast 2050. Detta mål anges i meddelandet ***En ren jord åt alla – En europeisk strategisk långsiktig vision för en stark, modern, konkurrenskraftig och klimatneutral ekonomi***².

På grundval av strategin för den europeiska gröna given och en omfattande konsekvensbedömning föreslog kommissionen i sitt meddelande från september 2020 ***Höjning av Europas klimatambition för 2030***³ (*klimatmålsplanen för 2030*) att EU:s ambition skulle höjas och lade fram en övergripande plan för att höja EU:s bindande mål för 2030 i riktning mot en minskning av nettoutsläppen med minst 55 %, på ett ansvarsfullt sätt. Att höja ambitionen för 2030 bidrar nu till att skapa säkerhet hos beslutsfattare och investerare, så att beslut som fattas under de kommande åren inte låser fast sig vid utsläppsnivåer som är oförenliga med EU:s mål om att vara klimatneutralt senast 2050. Målet för 2030 är i linje med Parisavtalets mål om att hålla den globala temperaturökningen till under 2 °C och strävan att begränsa den till 1,5 °C.

Europeiska rådet godkände EU:s nya bindande mål för 2030 vid sitt sammanträde i december 2020⁴. Kommissionen uppmanades också att ”bedöma hur alla ekonomiska sektorer bäst kan bidra till målet för 2030 och att lägga fram de förslag som krävs, åtföljda av en djupgående undersökning av de miljömässiga, ekonomiska och sociala effekterna på medlemsstatsnivå och då beakta nationella energi- och klimatplaner samtidigt som en befintlig flexibilitet ses över”.

¹ COM(2019) 640 final.

² COM(2018) 773 final.

³ COM(2020) 562 final.

⁴ Europeiska rådets slutsatser 10–11 december 2020 EUCO 22/20 CO EUR 17 CONCL 8.

I detta syfte kommer **den europeiska klimatlagen**⁵, enligt överenskommelse med medlagstiftarna, att göra EU:s mål om klimatneutralitet rättsligt bindande och höja ambitionen för 2030 genom att fastställa målet om en minskning av nettoutsläppen med minst 55 % senast 2030 jämfört med 1990.

För att följa den plan som föreslås i den europeiska klimatlagen och uppnå denna höjda ambitionsnivå för 2030 har kommissionen sett över den nuvarande klimat- och energilagstiftningen, som inte förväntas minska utsläppen av växthusgaser med mer än 40 % fram till 2030 och 60 % fram till 2050. Detta lagstiftningspaket, 55 %-paketet, som tillkännagavs i klimatmålsplanen för 2030, är den mest omfattande komponenten i insatserna för att uppnå det ambitiösa nya klimatmålet för 2030, och alla ekonomiska sektorer och all politik måste bidra.

Som en del av detta paket måste kommissionen se till att EU:s utsläppshandelssystem bidrar till miljön genom att ändra Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG⁶ (direktivet om EU:s utsläppshandelssystem) på ett sätt som står i proportion till det övergripande målet. Dessutom behövs det på kort sikt investeringar utan motstycke för att övervinna de negativa följder som covid-19-krisen har fått när det gäller arbetstillfällen, inkomster och företag, inbegripet inom de sektorer som omfattas av EU:s utsläppshandelssystem.

För att åtgärda den strukturella obalansen mellan utbudet av och efterfrågan på utsläppsrätter på marknaden och för att förbättra EU:s utsläppshandelssystemets motståndskraft mot större chocker inrättades genom Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2015/1814⁷ (beslutet om en reserv för marknadsstabilitet) 2018 en reserv för marknadsstabilitet. Reserven för marknadsstabilitet har använts sedan 2019.

Reserven har som funktion att utlösa justeringar av de årliga auktionsvolymerna. För att bibehålla så stor förutsägbarhet som möjligt fastställdes det klara regler i beslut (EU) 2015/1814 (beslutet om en reserv för marknadsstabilitet) för att placera utsläppsrätter i, och ta ut dem från, reserven.

Dessa regler ändrades genom Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/410⁸. Genom direktiv (EU) 2018/410 fördubblades intagsnivån (den procentandel av det totala antalet utsläppsrätter i omlopp som placeras i reserven) fram till 2023 från 12 % till 24 %, och det

⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1119 av den 30 juni 2021 om inrättande av en ram för att uppnå klimatneutralitet och om ändring av förordningarna (EG) nr 401/2009 och (EU) 2018/1999 (*europeisk klimatlag*) (EUT L 243, 9.7.2021, s. 1).

⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom unionen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG (EUT L 275, 25.10.2003, s. 32).

⁷ Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2015/1814 av den 6 oktober 2015 om upprättande och användning av en reserv för marknadsstabilitet för unionens utsläppshandelssystem och om ändring av direktiv 2003/87/EG (EUT L 264, 9.10.2015, s. 1).

⁸ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/410 av den 14 mars 2018 om ändring av direktiv 2003/87/EG för att främja kostnadseffektiva utsläppsminskningar och koldioxidsnåla investeringar, och beslut (EU) 2015/1814 (EUT L 76, 19.3.2018, s. 3).

lägsta antalet utsläppsrätter som ska placeras i reserven fördubblades från 100 till 200 miljoner.

Det bör noteras att det lägsta antalet utsläppsrätter som ska placeras i reserven indirekt avgör det lägsta totala antalet utsläppsrätter i omlopp som krävs för att utlösa ett intag av utsläppsrätter i reserven (dvs. reservens övre tröskelvärde). Det totala antalet utsläppsrätter i omlopp måste uppgå till minst 833 miljoner så att 12 % av denna mängd innebär att minst 100 miljoner utsläppsrätter placeras i reserven. Detta lägsta antal fördubblades samtidigt som procentsatsen för intag fördubblades så att reservens övre tröskel förblev densamma (24 % av 833 är 200).

Ändringarna av EU:s utsläppshandelssystem för att öka ambitionerna för 2030, liksom effekterna av externa faktorer som covid-19 eller nationella åtgärder som t.ex. kolutfasningar, innebär att de grundläggande reglerna i beslutet om en reserv för marknadsstabilitet måste förbli rustade att ta itu med strukturella obalanser i utbud och efterfrågan under hela årtiondet. Dessutom åläggs kommissionen genom artikel 3 i beslutet om en reserv för marknadsstabilitet att se över hur reserven fungerar senast tre år efter det att den har börjat användas, på grundval av en analys av hur den europeiska koldioxidmarknaden fungerar under ordnade former. Vid översynen måste särskild uppmärksamhet ägnas åt reservens viktigaste numeriska parametrar och regeln om ogiltigförklaring⁹, och man måste undersöka hur reserven påverkar tillväxten, sysselsättningen, unionens industriella konkurrenskraft och risken för koldioxidläckage.

Den analys som gjordes i konsekvensbedömningen i samband med översynen visar att reserven bör anpassas till de nya politiska riktlinjerna och marknadsvillkoren samt chocker. Den visade också att reserven bör omfatta utbud och efterfrågan från luftfarten. En annan punkt med utgångspunkt i resultatet av analysen var att intaget tenderar att ha en tröskeleffekt som bör korrigeras¹⁰.

Granskningen av dessa faktorer bör övervägas tillsammans med effekterna på marknadsstabiliteten av att öka ambitionen i EU:s utsläppshandelssystem. Som en följd av detta genomförs den som en del av förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktivet om EU:s utsläppshandelssystem och beslutet om en reserv för marknadsstabilitet för att stärka EU:s utsläppshandelssystem¹¹.

⁹ Regeln om ogiltigförklaring fastställs i artikel 1.5a i beslutet om en reserv för marknadsstabilitet. I denna anges att utsläppsrätter som finns i reserven utöver det totala antalet utsläppsrätter som auktionerats ut under det föregående året kommer att ogiltigförklaras från och med 2023.

¹⁰ Om det totala antalet utsläppsrätter i omlopp är 834 miljoner, något högre än det övre tröskelvärdet på 833 miljoner, placeras 24 % av det totala antalet i reserven för marknadsstabilitet, enligt reglerna om en reserv för marknadsstabilitet. Om det totala antalet utsläppsrätter i omlopp ligger strax under tröskelvärdet, på 832 miljoner, placeras dock ingenting alls i reserven.

¹¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2021/... av den ... om ändring av direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom unionen, och beslut (EU) 2015/1814 om upprättande och användning av en reserv för marknadsstabilitet för unionens utsläppshandelssystem (EUT L [...], [...], s [...]).

Enligt artikel 1.5 i beslutet om en reserv för marknadsstabilitet återgår intaget till 12 % efter 2023. Om reservens parametrar inte justeras på lämpligt sätt och i rätt tid, riskerar detta att leda till en potentiellt skadlig ökning av överskottet. Därför bör en fortsättning av reservens nuvarande parametrar, som fastställts i enlighet med direktiv (EU) 2018/410 (intagsnivå på 24 % och ett lägsta antal utsläppsätter på 200 miljoner som ska placeras i reserven), antas separat från den allmänna översynen av EU:s utsläppshandelssystem, som en del av 55 %-paketet för att säkerställa förutsägbarhet på marknaden.

Som följd bör beslutet om en reserv för marknadsstabilitet ändras för att genomföra denna nödvändiga anpassning och upprätthålla ett väl fungerande och ambitiöst utsläppshandelssystem i EU.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Beslutet om en reserv för marknadsstabilitet är ett verktyg för att uppnå stabilitet på marknaden och har inrättats genom EU:s utsläppshandelssystem. Reservens förenlighet med annan unionspolitik säkerställs främst genom överensstämmelse mellan EU:s utsläppshandelssystem och annan unionspolitik. Eftersom det nuvarande förslaget endast omfattar ändringar av detaljerna i utformningen av reserven för marknadsstabilitet påverkar det inte annan unionspolitik på ett direkt sätt.

Förenlighet med annan unionspolitik säkerställs genom samstämmigheten i konsekvensbedömningen för EU:s utsläppshandelssystem och översynen av reserven för marknadsstabilitet tillsammans med återstoden av klimat- och energipaketet 55 %, i synnerhet konsekvensbedömningarna som rör förordningen om ansvarsfördelning, förordningen om markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk (LULUCF), utsläppsnormer för koldioxid från personbilar och lätta nyttofordon, direktivet om förnybar energi, energieffektivitetsdirektivet (EED), och i ett senare skede direktivet om byggnaders energiprestanda. Reservan för marknadsstabilitet tar hänsyn till förändringar i efterfrågan på grund av denna kompletterande politik.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

- **Rättslig grund**

Den rättsliga grunden för detta förslag är artikel 192 i EUF-fördraget. I enlighet med artiklarna 191 och 192.1 i EUF-fördraget ska Europeiska unionen bidra till att bland annat följande mål uppnås: Att bevara, skydda och förbättra miljön. Att främja åtgärder på internationell nivå för att lösa regionala eller globala miljöproblem, särskilt för att bekämpa klimatförändringen.

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

EU:s rätt att agera bygger på det faktum att EU:s utsläppshandelssystem fungerar som ett system för hela unionen på ett fullständigt harmoniserat sätt. Direktivet om EU:s utsläppshandelssystem är ett befintligt politiskt instrument inom EU som infördes 2003.

Klimatförändringen är ett gränsöverskridande problem och både internationella åtgärder och EU-åtgärder kan komplettera och stärka regionala, nationella och lokala åtgärder på ett effektivt sätt. Att höja EU:s mål för minskning av växthusgasutsläppen till 2030 kommer att påverka många sektorer i EU:s ekonomi, och samordnade åtgärder på EU-nivå är därför nödvändiga och har en mycket större chans att leda till den nödvändiga omställningen och fungera som en stark drivkraft för kostnadseffektiva förändringar och uppåtgående konvergens.

Målen för direktivet om EU:s utsläppshandelssystem kan därför inte i tillräcklig utsträckning uppnås av de enskilda medlemsstaterna, utan kan snarare, på grund av målens omfattning och verkningar, bättre uppnås på unionsnivå. Eftersom reserven för marknadsstabilitet är ett verktyg för att uppnå stabilitet på marknaden inrättat genom direktivet om EU:s utsläppshandelssystem kan dess mål därför inte heller i tillräcklig utsträckning uppnås genom ensidiga åtgärder från medlemsstaternas sida. Det är ett befintligt politiskt instrument inom EU som infördes 2015. I enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i EUF-fördraget kan målen för förslaget med ändringar av detta instrument endast uppnås genom ett förslag från kommissionen på EU-nivå.

- **Proportionalitetsprincipen**

Som framgår av avsnitt 7 i konsekvensbedömningen överensstämmer förslaget med proportionalitetsprincipen då det inte går utöver vad som krävs för att uppnå EU:s mål för minskning av växthusgasutsläppen till 2030 på ett kostnadseffektivt sätt och samtidigt säkerställer den inre marknadens korrekta funktion.

- **Val av instrument**

Ett beslut är det lämpligaste instrumentet för att ändra beslutet om inrättande av en reserv för marknadsstabilitet.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

Det gjordes ingen efterhandsutvärdering eller kontroll av ändamålsenligheten i samband med dessa förslag på grund av att genomförandet av befintlig lagstiftning befann sig i ett tidigt stadium och följaktligen den begränsade tillgången till uppgifter.

- **Samråd med berörda parter**

Det allmänna samrådet om översynen av EU:s utsläppshandelssystem samlade in berörda parter synpunkter på översynen av reserven för marknadsstabilitet.

Kommissionen uppmanade först till återkoppling gällande en inledande konsekvensbedömning, där de inledande övervägandena och de politiska alternativen i översynen beskrivs. Den inledande konsekvensbedömningen var öppen för återkoppling

mellan den 29 oktober 2020 och den 26 november 2020 och mottog omkring 250 bidrag¹². Kommissionen anordnade därefter ett nätbaserat offentligt samråd med ett frågeformulär. Det var öppet under 12 veckor från och med den 13 november 2020 till och med den 5 februari 2021 och mottog nästan 500 svar¹³. Kommissionen gav också uppdragstagaren Vivid Economics i uppdrag att anordna två expertworkshoppar¹⁴ om översynen av beslutet.

Det finns ett brett stöd för reserven för marknadsstabilitet bland alla berörda parter, men det råder ingen enighet om de nödvändiga ändringarna av dess parametrar, särskilt dess tröskelvärden och intagsnivå. Civilsamhället uttryckte ett något starkare stöd för en förstärkning av reservens parametrar än den privata sektorn. Förslaget att fortsätta med en intagsnivå på 24 % och ett lägsta antal utsläppsrätter på 200 miljoner som ska placeras i reserven fram till efter 2023 och fram till slutet av fas IV av EU:s utsläppshandelssystem 2030 skapar en rimlig balans, vilket också återspeglar att reserven för marknadsstabilitet med sina nuvarande parametrar har fungerat bra tidigare.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

Detta förslag bygger på underlag som samlats in inom ramen för den konsekvensbedömning¹⁵ som åtföljer klimatmålsplanen för 2030. Det använder sig av EU:s uppdaterade referensscenarier¹⁶, som inbegriper covid-19-effekter och uppdaterade politiska scenarier, som bygger på de scenarier som tagits fram för klimatmålsplanen för 2030.

Dessutom grundar sig kommissionen på den ökande korpusen av sakkunniggranskad empirisk forskning om EU:s utsläppshandelssystem och använder sig av flera stöдавtal. När det gäller stöдавtalen genomförde Vivid Economics en studie till stöd för kommissionen i översynen av reserven för marknadsstabilitet¹⁷. Inom ramen för studien anordnade Vivid Economics två expertworkshoppar, där analytiker, marknadsexperten och berörda parter deltog. I denna studie gavs stöd för bibehållandet av den befintliga intagsnivån efter 2023.

- **Konsekvensbedömning**

Förslaget åtföljs av en konsekvensbedömning som bygger på resultaten av den omfattande konsekvensbedömningen av klimatmålsplanen för 2030¹⁸. Det bygger på integrerade modellscenarier som återspeglar samspelet mellan olika politiska instrument för ekonomiska aktörer, i syfte att säkerställa komplementaritet, samstämmighet och effektivitet i uppnåendet

¹² Resultatet finns på följande webbplats: <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12660-Klimat-uppdatering-av-EUs-utslappshandelssystem-ETS- sv>.

¹³ Resultatet finns på följande webbplats: <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12660-Updating-the-EU-Emissions-Trading-System/public-consultation sv>.

¹⁴ <https://ec.europa.eu/clima/events/expert-workshop-market-stability-reserve en>,
<https://ec.europa.eu/clima/events/2nd-expert-workshop-market-stability-reserve en>.

¹⁵ I synnerhet Vivid Economics (2021) – *Review of the EU ETS "Market Stability Reserve"*, rapport utarbetad för GD Klimatpolitik.

¹⁶ Modellbaserade trendprognoser för energi-, transport- och växthusgasutsläpp fram till 2050, som bygger på samstämmiga antaganden i EU, medlemsstaterna och EU:s politik och medlemsstaternas specifika särdrag, och som förlitar sig på samråd med medlemsländernas experter.

¹⁷ Vivid Economics (2021) – *Review of the EU ETS "Market Stability Reserve"*, rapport utarbetad för GD Klimatpolitik.

¹⁸ SWD(2020) 176.

av klimatambitionerna för 2030 och 2050. En sammanfattning och nämnden för lagstiftningskontrollens positiva yttrande kommer att offentliggöras. När det gäller detta förslag visade konsekvensbedömningen att för att EU:s utsläppshandelssystem ska fungera väl bör intagsnivån inte tillåtas återgå till 12 % efter 2023, utan ligga kvar på 24 %, tills den fullständiga översynen kan genomföras.

- **Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

Detta förslag kommer inte att innebära någon direkt administrativ börda för företag eftersom det genomförs av kommissionen.

I linje med kommissionens åtagande om bättre lagstiftning har förslaget utarbetats i samråd, med fullständig öppenhet och fortlöpande kontakter med berörda parter. Man har lyssnat på synpunkter utifrån och tagit hänsyn till extern granskning för att garantera att förslaget blir välavvägt (se även avsnittet om extern experthjälp).

- **Grundläggande rättigheter**

Förslaget är förenligt med de grundläggande rättigheter och de principer som erkänns i framför allt Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna¹⁹. Det bidrar framför allt till målet att uppnå en hög miljöskyddsnivå i enlighet med principen om hållbar utveckling enligt artikel 37 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna²⁰.

4. BUDGETKONSEKVENSER

EU:s utsläppshandelssystem genererar betydande intäkter för medlemsstaternas budgetar. Merparten av auktionsintäkterna tillkommer medlemsstaterna. Förslaget påverkar nationella budgetar och förvaltningar främst på grund av denna koppling. Bibehållandet av den nuvarande intagsnivån för reserven för marknadsstabilitet kommer att minska medlemsstaternas auktionsvolym. Detta förväntas dock kompenseras av effekten på priset på ett reducerat överskott av utsläppsrätter på marknaden på grund av den höjda ambitionen för EU:s utsläppshandelssystem och av den föreslagna utvidgningen av tillämpningsområdet för direktivet om EU:s utsläppshandelssystem för att omfatta sjötransporter samt vägtransporter och byggnader. Anpassningar av EU:s budgetram kommer att läggas fram av kommissionen som en del av det kommande paketet om egna medel, inklusive ett förslag om ändring av den fleråriga budgetramen.

It-utveckling och upphandlingsmöjligheter kommer att genomföras i enlighet med meddelandet om riktlinjerna för finansiering av informationsteknik och it-säkerhet av den 10 september 2020²¹.

¹⁹ EUT C 326, 26.10.2012, s. 391.

²⁰ EUT C 326, 26.10.2012, s. 391.

²¹ C(2020) 6126.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Kommissionen kommer att fortsätta att övervaka och utvärdera hur EU:s utsläppshandelssystem, inklusive reserven för marknadsstabilitet, fungerar i sin årliga rapport om koldioxidmarknaden, i enlighet med artikel 10.5 i direktivet om EU:s utsläppshandelssystem. Initiativet bygger på den process som baseras på integrerade nationella energi- och klimatplaner och den robusta insynsramen för utsläpp av växthusgaser och annan klimatinformation som finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1999²². Kommissionen kommer bland annat att använda den information som medlemsstaterna har lämnat och rapporterat enligt förordningen om styrning som grund för sin regelbundna bedömning av framstegen. Detta innebär information om utsläpp av växthusgaser, politik och åtgärder, prognoser och anpassning. Kommissionen kommer också att använda denna information för granskningen av genomförandet av EU:s miljöpolitik och övervakningen av miljöhandlingsprogrammen.

Dessutom regleras utvärderingen av hur tillämpningen av direktivet om EU:s utsläppshandelssystem fortskrider i artikel 21 i direktivet om EU:s utsläppshandelssystem, enligt vilken medlemsstaterna ska lämna in en årlig rapport till kommissionen med särskilt fokus på frågor såsom fördelningen av utsläppsrätter, kansliets verksamhet, tillämpningen av övervakning och rapportering, verifiering och ackreditering samt frågor som rör efterlevnad.

Enligt artikel 3 i beslutet om en reserv för marknadsstabilitet ska kommissionen dessutom regelbundet se över förordningen efter denna första översyn.

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

I enlighet med beslutet om en reserv för marknadsstabilitet löper reservens intagsnivå på 24 % och det lägsta antalet utsläppsrätter på 200 miljoner som ska placeras i reserven ut 2023. Från och med 2024 skulle intagsnivån uppgå till 12 %. Konsekvensbedömningen har visat att intagsnivån på 12 % inte skulle vara tillräcklig för att säkerställa att målen för reserven för marknadsstabilitet när det gäller att minska överskottet och säkerställa marknadens motståndskraft fortfarande skulle uppfyllas. Syftet med detta förslag är att se till att de nuvarande parametrarna för reserven för marknadsstabilitet (intagsnivå på 24 % och ett lägsta antal utsläppsrätter på 200 miljoner som ska placeras i reserven) bibehålls efter 2023 och fram till slutet av fas IV av EU:s utsläppshandelssystem den 31 december 2030 för att säkerställa förutsägbarhet på marknaden. Reservens intagsnivå skulle återgå till 12 % efter 2030.

²² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1999 av den 11 december 2018 om styrningen av energunionen och av klimatåtgärder samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 663/2009 och (EG) nr 715/2009, Europaparlamentets och rådets direktiv 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU och 2013/30/EU samt rådets direktiv 2009/119/EG och (EU) 2015/652 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013 (EUT L 328, 21.12.2018, s. 1).

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS BESLUT

om ändring av beslut (EU) 2015/1814 vad gäller det antal utsläppsrätter som ska placeras i reserven för marknadsstabilitet inom unionens utsläppshandelssystem för växthusgaser fram till 2030

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 192.1,
med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,
efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,
med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande¹,
med beaktande av Regionkommitténs yttrande²,
i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och
av följande skäl:

- (1) Parisavtalet, som antogs i december 2015 inom ramen för FN:s ramkonvention om klimatförändringar (UNFCCC), trädde i kraft i november 2016 (*Parisavtalet*)³. Parisavtalets parter har enats om att hålla ökningen av den globala genomsnittstemperaturen långt under 2 °C jämfört med förindustriella nivåer och att fortsätta att anstränga sig för att begränsa temperaturökningen till 1,5 °C över de förindustriella nivåerna.
- (2) Att ta itu med klimat- och miljörelaterade utmaningar och uppnå målen i Parisavtalet står i centrum för meddelandet om den europeiska gröna given, som antogs av kommissionen den 11 december 2019⁴.
- (3) Den europeiska gröna given kombinerar en omfattande uppsättning ömsesidigt förstärkande åtgärder och initiativ som syftar till att uppnå klimatneutralitet i EU senast 2050, och fastställer en ny tillväxtstrategi som syftar till att ställa om unionen till ett rättvist och välmående samhälle med en modern, resurseffektiv och konkurrenskraftig ekonomi där den ekonomiska tillväxten är frikopplad från resursförbrukningen. Den ska också skydda, bevara och förbättra EU:s naturkapital och skydda allmänhetens hälsa och välbefinnande från miljörelaterade risker och effekter. Denna omställning påverkar samtidigt kvinnor och män på olika sätt och har en särskild inverkan på vissa missgynnade grupper, såsom äldre, personer med funktionsnedsättning och personer med minoritetsbakgrund eller etnisk bakgrund. Det

¹ EUT C , , s. .

² EUT C , , s. .

³ Parisavtalet (EUT L 282, 19.10.2016, s. 4).

⁴ COM(2019) 640 final.

måste därför säkerställas att övergången är rättvis och inkluderande och att ingen får lämnas utanför.

- (4) Nödvändigheten och värdet av den europeiska gröna given har stärkts ytterligare mot bakgrund av covid-19-pandemins mycket allvarliga effekter på EU-medborgarnas hälsa, levnads- och arbetsvillkor och välbefinnande, vilket har visat att vårt samhälle och vår ekonomi måste förbättra sin motståndskraft mot externa chocker och agera tidigt för att förhindra eller mildra dem. EU-medborgarna fortsätter att uttrycka starka åsikter om att detta i synnerhet gäller klimatförändringen⁵.
- (5) Unionen har åtagit sig att minska unionens nettoutsläpp av växthusgaser från hela ekonomin med minst 55 % fram till 2030 jämfört med 1990 års nivåer i det uppdaterade nationellt fastställda bidrag som lämnades in till UNFCCC:s sekretariat den 17 december 2020⁶.
- (6) I Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1119⁷ har unionen lagstiftat om målet om klimatneutralitet för hela ekonomin senast 2050. Genom den förordningen fastställs också ett bindande åtagande om att senast 2030 minska unionens inhemska utsläpp av växthusgaser (utsläpp efter avdrag för upptag) med minst 55 % jämfört med 1990 års nivåer.
- (7) Alla sektorer inom ekonomin behöver bidra till att uppnå dessa utsläppsminskningar. Därför bör ambitionen med EU:s utsläppshandelssystem, som inrättades genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG⁸, anpassas så att det överensstämmer med åtagandet om minskning av nettoutsläppen av växthusgaser fram till 2030.
- (8) För att åtgärda den strukturella obalansen mellan tillgång och efterfrågan på utsläppsrätter på marknaden inrättades genom Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2015/1814⁹ 2018 en reserv för marknadsstabilitet (*reserven*), som har använts sedan 2019.
- (9) Reserven har som funktion att utlösa justeringar av de årliga volymer utsläppsrätter som ska auktioneras ut. För att bibehålla så stor förutsägbarhet som möjligt fastställdes det klara regler i beslut (EU) 2015/1814 för att placera utsläppsrätter i, och ta ut dem från, reserven.
- (10) Om antalet utsläppsrätter i omlopp överstiger det fastställda övre tröskelvärdet dras ett antal utsläppsrätter som motsvarar en viss procentandel av dessa utsläppsrätter av från de volymer utsläppsrätter som ska auktioneras ut och placeras i reserven. Under tiden frigörs ett motsvarande antal utsläppsrätter från reserven till medlemsstaterna och

⁵ Särskild Eurobarometer 513 om klimatförändringen, 2021 (https://ec.europa.eu/clima/citizens/support_sv).

⁶ [https://www4.unfccc.int/sites/ndcstaging/PublishedDocuments/European Union First/EU_NDC_Submission_December_2020.pdf](https://www4.unfccc.int/sites/ndcstaging/PublishedDocuments/European%20Union/First/EU_NDC_Submission_December_2020.pdf).

⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1119 av den 30 juni 2021 om inrättande av en ram för att uppnå klimatneutralitet och om ändring av förordningarna (EG) nr 401/2009 och (EU) 2018/1999 (*europeisk klimatlag*) (EUT L 243, 9.7.2021, s. 1).

⁸ Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom unionen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG (EUT L 275, 25.10.2003, s. 32).

⁹ Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2015/1814 av den 6 oktober 2015 om upprättande och användning av en reserv för marknadsstabilitet för unionens utsläppshandelssystem och om ändring av direktiv 2003/87/EG (EUT L 264, 9.10.2015, s. 1).

läggs till de volymer utsläppsrätter som ska auktioneras ut, om det totala antalet utsläppsrätter i omlopp understiger det fastställda nedre tröskelvärdet.

- (11) Genom Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/410¹⁰ ändrades beslut (EU) 2015/1814 genom att den procentsats som ska användas för att fastställa det antal utsläppsrätter som varje år ska placeras i reserven fördubblades från 12 % till 24 % till och med 31 december 2023.
- (12) I enlighet med beslut (EU) 2015/1814 ska kommissionen inom tre år efter det att reserven börjat användas genomföra sin första översyn på grundval av en analys av den europeiska koldioxidmarknadens funktion och om så är lämpligt lägga fram ett förslag för Europaparlamentet och rådet.
- (13) Vid översynen uppmärksammades i synnerhet procenttalet för fastställandet av det antal utsläppsrätter som ska placeras i reserven och det numeriska värdet för tröskeln för det totala antalet utsläppsrätter i omlopp samt det antal utsläppsrätter som ska tas ut från reserven.
- (14) Av den analys som gjordes i samband med översynen av reserven och den förväntade utvecklingen av koldioxidmarknaden framgår att en andel på 12 % av det totala antalet utsläppsrätter i omlopp som årligen ska placeras i reserven efter 2023 inte räcker till för att förhindra en betydande ökning av överskottet av utsläppsrätter i EU:s utsläppshandelssystem. Efter 2023 bör procenttalet därför fortsatt vara 24 %, och det minsta antalet utsläppsrätter som ska placeras i reserven bör även fortsättningsvis vara 200 miljoner.
- (15) Om det totala antalet utsläppsrätter i omlopp som varje år ska placeras i reserven återgår till 12 % efter 2023 kan ett potentiellt skadligt överskott av utsläppsrätter i EU:s utsläppshandelssystem störa marknadsstabiliteten. Dessutom bör nivån på 24 % efter 2023 fastställas skilt från den allmänna översynen av direktiv 2003/87/EG och beslut (EU) 2015/1814 för att stärka EU:s utsläppshandelssystem i linje med unionens höjda klimatambitioner för 2030 för att säkerställa förutsägbarhet på marknaden.
- (16) Beslut (EU) 2015/1814 bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Ändring av beslut (EU) 2015/1814

I artikel 1.5 första stycket i beslut (EU) 2015/1814 ska sista meningen ersättas med följande:

”Genom undantag från första och andra meningen ska de procentsatser och de 100 miljoner utsläppsrätter som avses i dessa meningar fördubblas fram till den 31 december 2030.”

¹⁰ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/410 av den 14 mars 2018 om ändring av direktiv 2003/87/EG för att främja kostnadseffektiva utsläppsminskningar och koldioxidsnåla investeringar, och beslut (EU) 2015/1814 (EUT L 76, 19.3.2018, s. 3).

Artikel 2

Ikraftträdande

Detta beslut träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande